

הפסקת השתתפותה של מדינת ישראל ב"שותפות הבין-לאומית לממשל פתוח"

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

1. בהמשך להחלטת ממשלה 4515 מיום 1.4.2012 בדבר "הצטרפות לשותפות הבין-לאומית לממשל פתוח ומינוי 'הפורום הישראלי לממשל פתוח' " (Open Government Partnership), ולנוכח הפיכת גוף זה לכלי פוליטי לניגוח ישראל במסגרתו מקודמות יוזמות אנטי ישראליות, וזאת באופן המנוגד לעקרונות השותפות ולסיבות שעמדו בבסיס הצטרפותה של ישראל, לרשום את הודעת שר הכלכלה והתעשייה ושר החוץ, כי בכוונתם להודיע לשותפות על הפסקת השתתפות ישראל בגוף זה.
2. למען הסר ספק, אין בהחלטה זו כדי לפגוע במחויבותה של ישראל לעקרונות של ממשל פתוח וההסדרים כמפורט בהחלטת הממשלה 4515.

דברי הסבר

רקע כללי:

1. ביום 1.4.2012 נתקבלה החלטת ממשלה 4515, אשר עניינה, בין היתר, הצטרפות מדינת ישראל לשותפות הבינלאומית לממשל פתוח (Open Government Partnership) (להלן: "שותפות הממשל הפתוח" או "השותפות"), שהוקמה בשנת 2011 על ידי נשיא ארה"ב לשעבר ברק אובמה, אליה הצטרפו 75 מדינות וכן ארגונים לא-ממשלתיים ומטרתה ליישם את עקרונות הממשל הפתוח בפעילות הממשלתית.
2. בחודשים האחרונים, על רקע מלחמת "חרבות ברזל", עברה השותפות תהליכי פוליטיזציה והפכה לכר פורה לפעילות נגד מדינת ישראל. בתוך כך, בספטמבר 2025 הודיעה ספרד כי תמנע ממדינת ישראל להשתתף בכנס השותפות שהתקיים בשטחה. על אף אופיו הפוליטי של מהלך זה ולתקדימיות שבמניעת חברה מהשותפות מלהשתתף בפעילותה, הדבר לא זכה לכל התייחסות מצד הנהלת השותפות, ואכן בפועל ישראל לא השתתפה במפגש שהתקיים באוקטובר 2025. בנוסף, בעקבות תלונה שהוגשה על ידי ארגון לא ממשלתי דרום אפריקאי, אשר כללה טענות שערורייתיות וחסרות בסיס נגד ישראל, התקבלה החלטה פוליטית בוועדת ההיגוי של השותפות לקדם "הלך בדיקה" נגד ישראל, תוך בזבוז משאבי הארגון.
3. נוכח הפיכתה של השותפות באופן בוטה לכלי פוליטי לניגוח ישראל, בניגוד לעקרונותיה ולסיבות שעמדו בבסיס הצטרפותה של ישראל, מציעים שר הכלכלה והתעשייה ושר החוץ כי הממשלה תרשום את הודעתם, שלפיה בכוונתם להודיע לשותפות על הפסקת השתתפות ישראל בגוף זה. יצוין כי, בין היתר, ארצות הברית, דנמרק והונגריה פרשו אף הן מהשותפות.
4. עוד מוצע לקבוע, למען הסר ספק, אין בהחלטה זו כדי לפגוע במחויבותה של ישראל לעקרונות של ממשל פתוח וההסדרים כמפורט בהחלטת הממשלה 4515.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

אין.

גורם אחראי למעקב (בהחלטה שעל פי מהותה טעונה מעקב אחר ביצועה)

שר הכלכלה והתעשייה

תקציב

אין.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

אין.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה 4515 מיום 1.4.2012.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעתה של היועצת המשפטית של משרד החוץ מצ"ב.

סיווגים

סיווג ראשי: ביצועי

תחום פעולה עיקרי: חוץ וביטחון

מגישים: שר החוץ
שר הכלכלה והתעשייה

י"א בשבט התשפ"ו
29 בינואר 2026

ד' בשבט, התשפ"ו
22 בינואר 2025

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות שרים

נושא הצעת ההחלטה: הפסקת השתתפותה של מדינת ישראל ב"שותפות הבינלאומית לממשל פתוח"

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

1. ביום 1.4.2012 נתקבלה החלטת ממשלה 4515, בדבר "הצטרפות לשותפות הבינלאומית לממשל פתוח ומינור 'הפורום הישראלי לממשל פתוח' (Open Government Partnership), שהוקמה בשנת 2011 על ידי נשיא ארה"ב לשעבר ברק אובמה. ליוזמה הצטרפו עד היום 75 מדינות, וכן ארגונים לא ממשלתיים, ומטרתה ליישם את עקרונות הממשל הפתוח בפעילות הממשלתית. עוד קבעה החלטה 4515 כי יוקם "הפורום הישראלי לממשל פתוח", גוף מייעץ שמטרתו לקדם שקיפות, פתיחות, שיתוף והנגשת מידע ממשלתי לציבור.
2. בחודשים האחרונים, על רקע מלחמת "חרבות ברזל", עברה השותפות תהליכי פוליטיזציה והפכה לכר פורה לפעילות נגד מדינת ישראל. בתוך כך, בספטמבר 2025 הודיעה ספרד כי תמנע ממדינת ישראל להשתתף בכנס השותפות שהתקיים בשטחה. על אף אופיו הפוליטי של מהלך זה ולתקדימיות שבמניעת חברה מהשותפות מלהשתתף בפעילותה, הדבר לא זכה לכל התייחסות מצד הנהלת השותפות, ואכן בפועל ישראל לא השתתפה במפגש שהתקיים באוקטובר 2025. בנוסף, בעקבות תלונה שהוגשה על ידי ארגון לא ממשלתי דרום אפריקאי, אשר כללה טענות שערורייתיות וחסרות בסיס נגד ישראל, התקבלה החלטה פוליטית בוועדת ההיגוי של השותפות לקדם "הליך בדיקה" נגד ישראל, תוך בזבוז משאבי הארגון.
3. נוכח הפיכתה של השותפות באופן בוטה לכלי פוליטי לניגוח ישראל, בניגוד לעקרונותיה ולסיבות שעמדו בבסיס הצטרפותה של ישראל, מציעים שר הכלכלה והתעשייה ושר החוץ כי הממשלה תרשום את הודעתם שלפיה בכוונתם להודיע לשותפות על הפסקת השתתפות ישראל בגוף זה. יצוין כי בין היתר, ארצות הברית, דנמרק והונגריה פרשו אף הן מהיוזמה.
4. עוד מוצע לקבוע, למען הסר ספק, כי אין בהחלטה זו כדי לפגוע במחויבותה של ישראל לעקרונות של ממשל פתוח וההסדרים כמפורט בהחלטת הממשלה 4515.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

5. יודגש כי אין מדובר באמנה או חוקה של ארגון בין-לאומי, ואף לא נמצאו מסמכים רשמיים לגבי הצטרפות ישראל לשותפות.
6. כפי שעולה גם מהחלטת הממשלה 4515 ונספחיה, ובפרט ממכתבו של ראש הממשלה לתת מזכיר המדינה דאז, מיום 22 באוגוסט 2011, ראש הממשלה הביע את כוונתו להשתתף ביוזמה עוד בטרם התקבלה החלטת הממשלה האמורה. זאת ועוד, כפי שציין נשיא ארה"ב דאז אובמה במכתב התשובה לראש הממשלה, מיום

- 12 בספטמבר 2011, הנשיא מודה לראש הממשלה על המחויבות להצטרף ליוזמה, ומדגיש כי "השותפות תהיה מנגנון וולונטרי ולא מחייב, המיועד לסייע לממשלות...".
7. קיים תקנון פנימי של השותפות לפיה, בין היתר, משלם משרד הכלכלה והתעשייה, האחראי על מערך הדיגיטל הלאומי ועל תחום זה, דמי חבר לשותפות.
8. יחד עם זאת, לאחר התייעצות משפטית עם הגורמים הרלוונטיים לנוכח החלטת הממשלה 4515, ולמען הסר ספק, מובאת בזאת הצעת החלטה לממשלה, שלפיה הממשלה תרשום בפניה את כוונת שר החוץ ושר הכלכלה והתעשייה, האחראי על הנושא מתוקף אחריותו על מערך הדיגיטל הלאומי, להפסיק את ההשתתפות ישראל בגוף זה.
9. על פי תקנון השותפות (פרק 2, סעיף B(4)), כל מדינה החברה בשותפות רשאית בכל עת להחליט על הפסקת השתתפותה בשותפות. כאמור, מדינות אחרות הודיעו על הפסקת השתתפותן בשותפות באמצעות מכתב.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שההצעה נוגעת להם:

אין

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההחלטה:

עמדת היועצת המשפטית של משרד החוץ כי אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

עמדת היועצת המשפטית של משרד הכלכלה והתעשייה היא לאור כל האמור לעיל, ולאחר בדיקה עם היועצת המשפטית של מערך הדיגיטל, אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

תמר קפלן תורגימן

היועצת המשפטית למשרד החוץ